

รายงานการวิเคราะห์การใช้ประโยชน์ที่ดิน บ้านร่องไฮ

หมู่ 1 ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

โดย โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายท้องถิ่นและหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อการจัดการลุ่มน้ำอย่างยั่งยืน

และ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่ตั้ง

ที่ตั้งสัมพันธระดับตำบล

บ้านร่องไฮ ตั้งอยู่ในเขตตำบลแม่ใส มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ กว๊านพะเยา

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลแม่่นาเรื่อ และตำบลแม่กา

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลแม่คำ และตำบลแม่กา

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลแม่่นาเรื่อ และตำบลบ้านต๋อน

ที่ตั้งสัมพันธระดับหมู่บ้าน

เมื่อพิจารณาอาณาเขตติดต่อระดับหมู่บ้าน พบว่ามีหมู่บ้านที่ตั้งอยู่โดยรอบบ้านต๋อมดง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ กว๊านพะเยา

ทิศใต้ ติดกับ หมู่ 11 บ้านร่องไฮ

ทิศตะวันออก ติดกับ บ้านแม่คำภูมินทร์ ตำบลแม่คำ (เขตเทศบาลเมืองพะเยา)

ทิศตะวันตก ติดกับ หมู่ 9 บ้านแม่ใสเหนือ ตำบลแม่ใส และลำน้ำแม่ใส

สภาพภูมิประเทศ

บ้านร่องไฮ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเมืองพะเยา สภาพภูมิประเทศมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มริมกว๊านพะเยา มีความลาดเทเล็กน้อยจากพื้นที่นาข้าวทางทิศใต้ลงสู่พื้นที่ลุ่มและกว๊านพะเยาทางทิศเหนือ โดยมีลำน้ำร่องไฮซึ่งไหลจากทิศใต้ไปทางทิศเหนือลงสู่กว๊านพะเยาเป็นแหล่งน้ำสำคัญของชุมชน สภาพทางกายภาพส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบที่ถูกใช้เพื่อการเกษตรกรรม(นาข้าว) เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และที่ลุ่มกระจายตัวอยู่ทั่วไปบริเวณพื้นที่ติดกว๊านพะเยาทางทิศเหนือ

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านร่องไฮ ทำการวิเคราะห์จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต (Thaichote) ของสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) ปี พ.ศ. 2558 และ ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม Google Earth ร่วมด้วยข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินจังหวัดพะเยาของกรมพัฒนาที่ดิน ปี พ.ศ. 2554 นำเข้าข้อมูลและวิเคราะห์ในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) จากนั้นทำการตรวจสอบและปรับแก้ความถูกต้องของข้อมูลด้วยการลงสำรวจภาคสนามในพื้นที่ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2559 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2560

ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน สามารถแสดงดังภาพที่ 1 ภาพที่ 2 และ ตารางที่ 1
ต่อไปนี

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านร่องไฮ

0 .375 .75 1.5 Kilometers

1:12,000

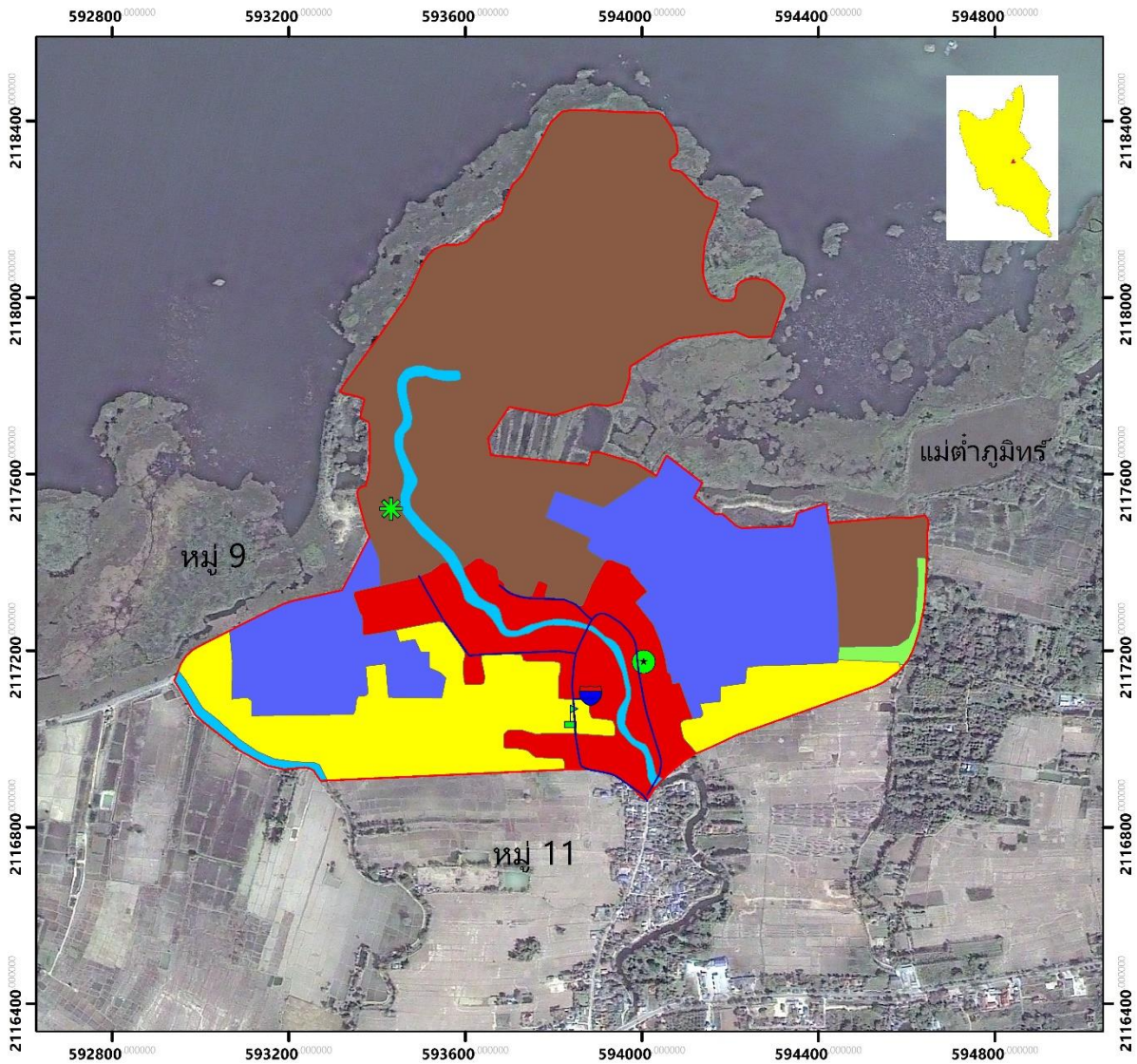
สัญลักษณ์

ไม่ผลพสม	ขอบเขตหมู่บ้าน	วัด
นาข้าว	หมู่บ้านบนพื้นราบ	โบราณสถาน
พื้นที่ลุ่ม	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	โรงเรียน
สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	หุ่นทุาสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน

ภาพที่ 1 สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านร่องไฮ (แสดงแนวเขต)

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านร่องไฮ

1:12,000

สัญลักษณ์

สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	ขอแบเขตหมู่บ้าน	วัด	ถนน
หมู่บ้านบนพื้นราบ	พืชหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละมมะ	โบราณสถาน	
แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	นาข้าว	โรงเรียน	
ไม้ผลผสม	พื้นที่ลุ่ม	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน	

ภาพที่ 2 สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านร่องไฮ (แสดงพื้นที่)

ตารางที่ 1 พื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบ้านร่องไฮ

สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ (%)	รายละเอียดที่สำคัญ
หมู่บ้าน	102.8	11.93	
นาข้าว	130.9	15.19	
พื้นที่ลุ่ม	372.3	44	
ทุ่งหญ้า	5.9	0.72	
สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	180.2	20.92	
แม่น้ำ ลำคลอง	23.2	2.84	
ไม้ผลผสม	38	4.4	
รวม	861.2		

จากภาพที่ 1 ภาพที่ 2 และ ตารางที่ 1 พบว่า บ้านร่องไฮมีสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นพื้นที่ลุ่มมากที่สุด คิดเป็นพื้นที่ 372.3 ไร่ หรือร้อยละ 44 รองลงมาเป็น สถานที่เพาะเลี้ยงปลา คิดเป็นพื้นที่ 180.2 ไร่ หรือร้อยละ 20.92 ลำดับต่อมาคือนาข้าว คิดเป็นพื้นที่ 130.9 ไร่ หรือร้อยละ 15.19 และที่ตั้งของหมู่บ้าน คิดเป็นพื้นที่ 102.8 ไร่ หรือร้อยละ 11.93 ตามลำดับ ส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งมีพื้นที่ไม่มากนักและมีขนาดพื้นที่ที่มากน้อยลดหลั่นกันไป ประกอบด้วย ไม้ผลผสม แม่น้ำ ลำคลอง และทุ่งหญ้าตามลำดับ

เมื่อพิจารณาจากตำแหน่งที่ตั้งของการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภท พบว่า พื้นที่ลุ่มจะกระจายอยู่ทางทิศเหนือของหมู่บ้านติดกับกว๊านพะเยา ส่วนสถานที่เพาะเลี้ยงปลาจะกระจายอยู่ทางทิศตะวันตกและตะวันออกของหมู่บ้านและจะมีพื้นที่ติดกับนาข้าวทางทิศใต้ โดยมีลำน้ำร่องไฮไหลผ่านกลางหมู่บ้านแบ่งพื้นที่ออกเป็นด้านตะวันออกและด้านตะวันตก สำหรับพื้นที่ชุมชนจะอยู่ขนานไปกับร่องไฮ ทั้งสองด้านของลำน้ำ